

Kerncijfers Gastvrijheidseconomie

Najaar 2023 / voorjaar 2024

NBTC

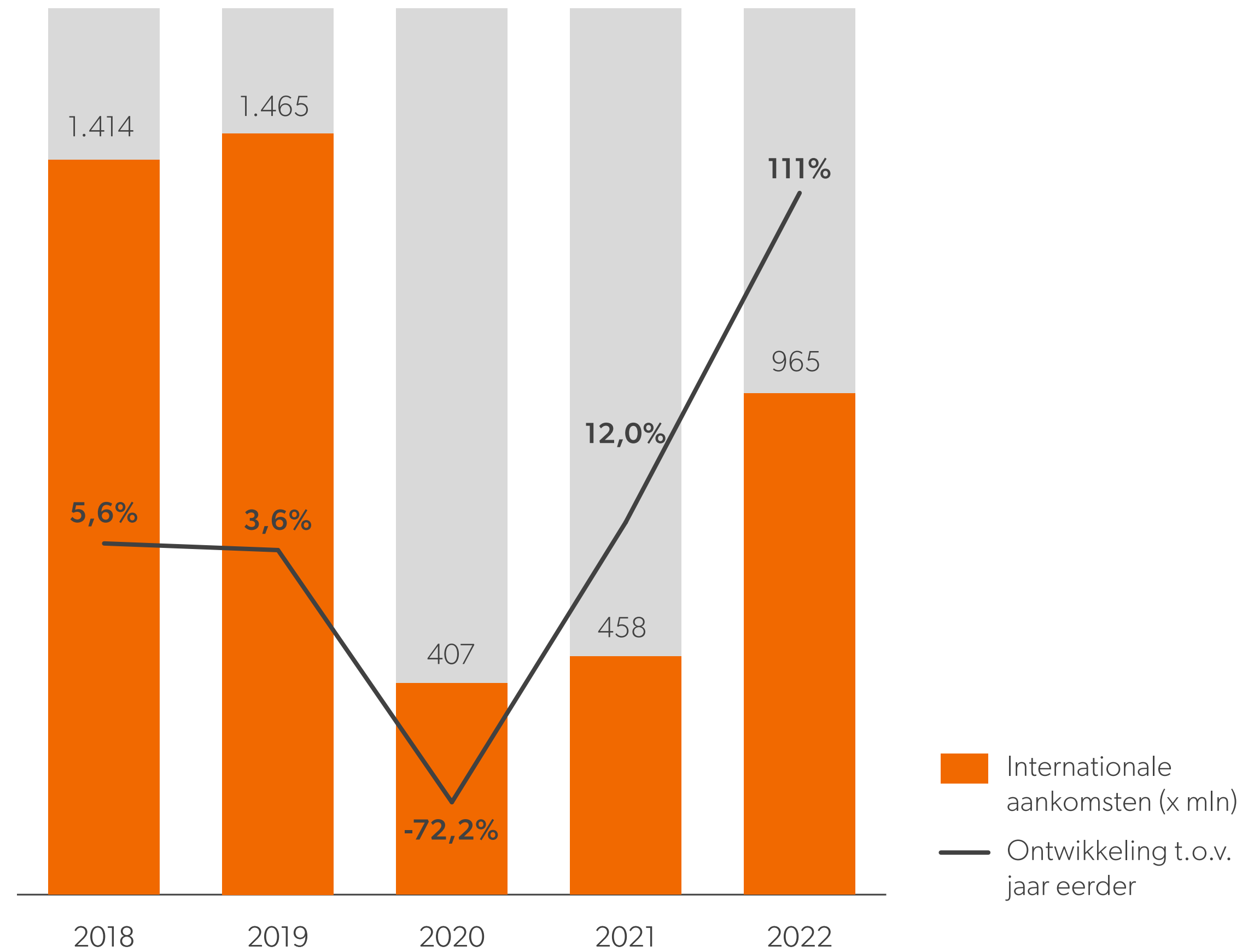
Nederlands Bureau
voor Toerisme &
Congressen

Inhoudsopgave

1. Internationaal toerisme

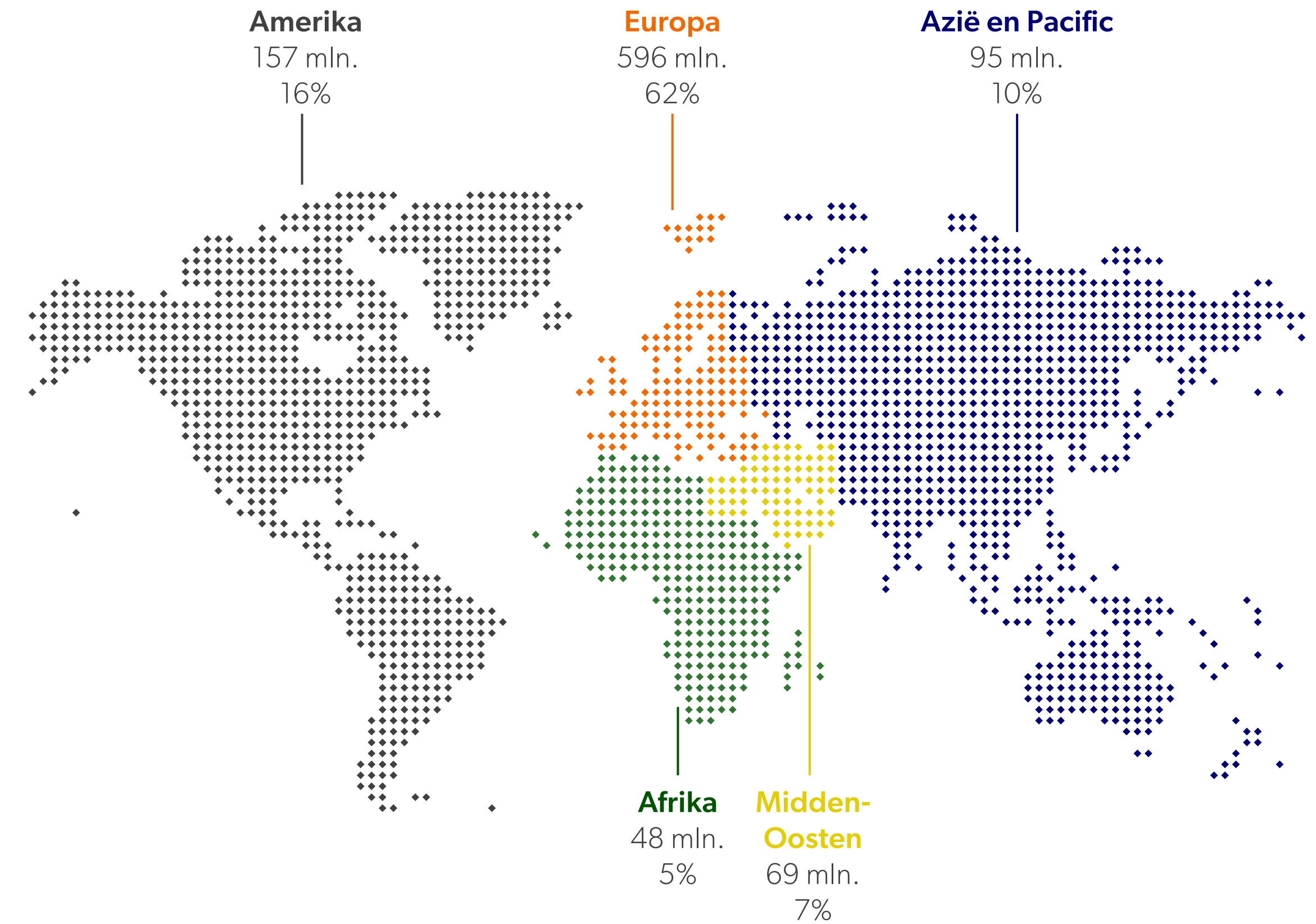
1. Internationaal toerisme

Ontwikkeling internationaal toerisme wereldwijd

BRON: UNWTO

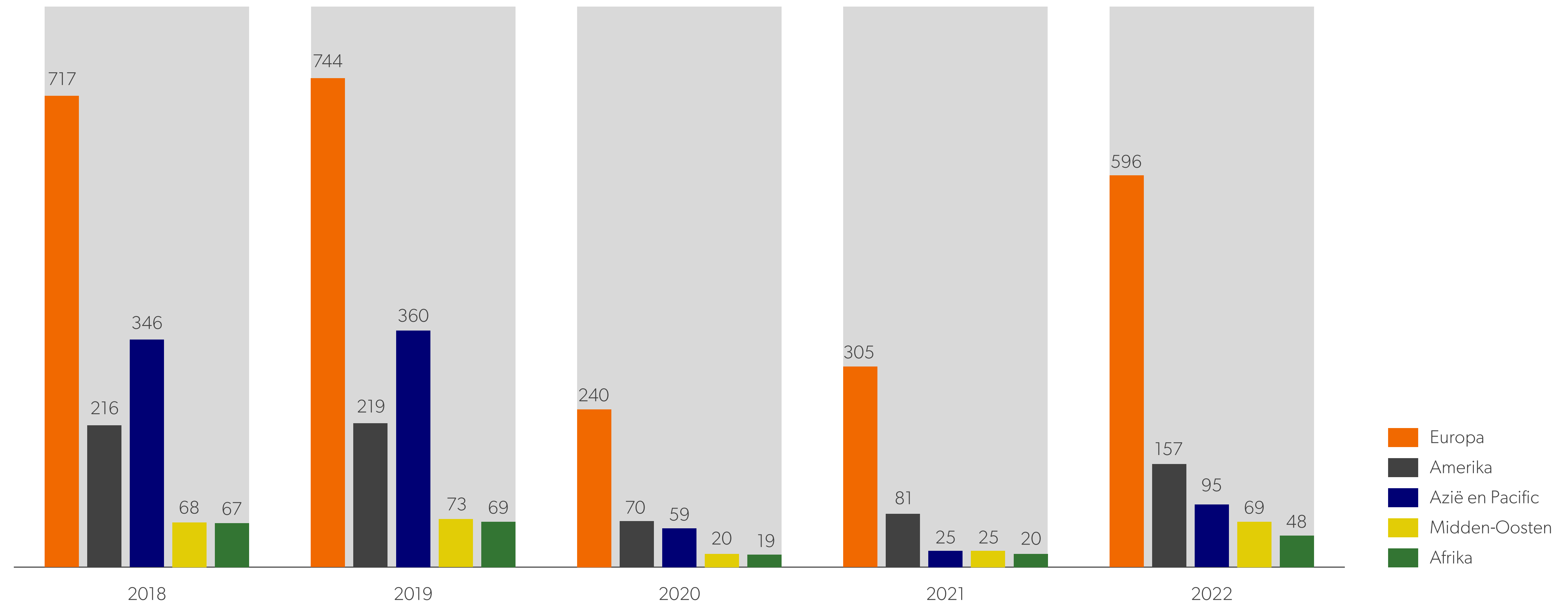
Omvang en aandeel internationale aankomsten naar regio (in 2022)

BRON: UNWTO

1. Internationaal toerisme

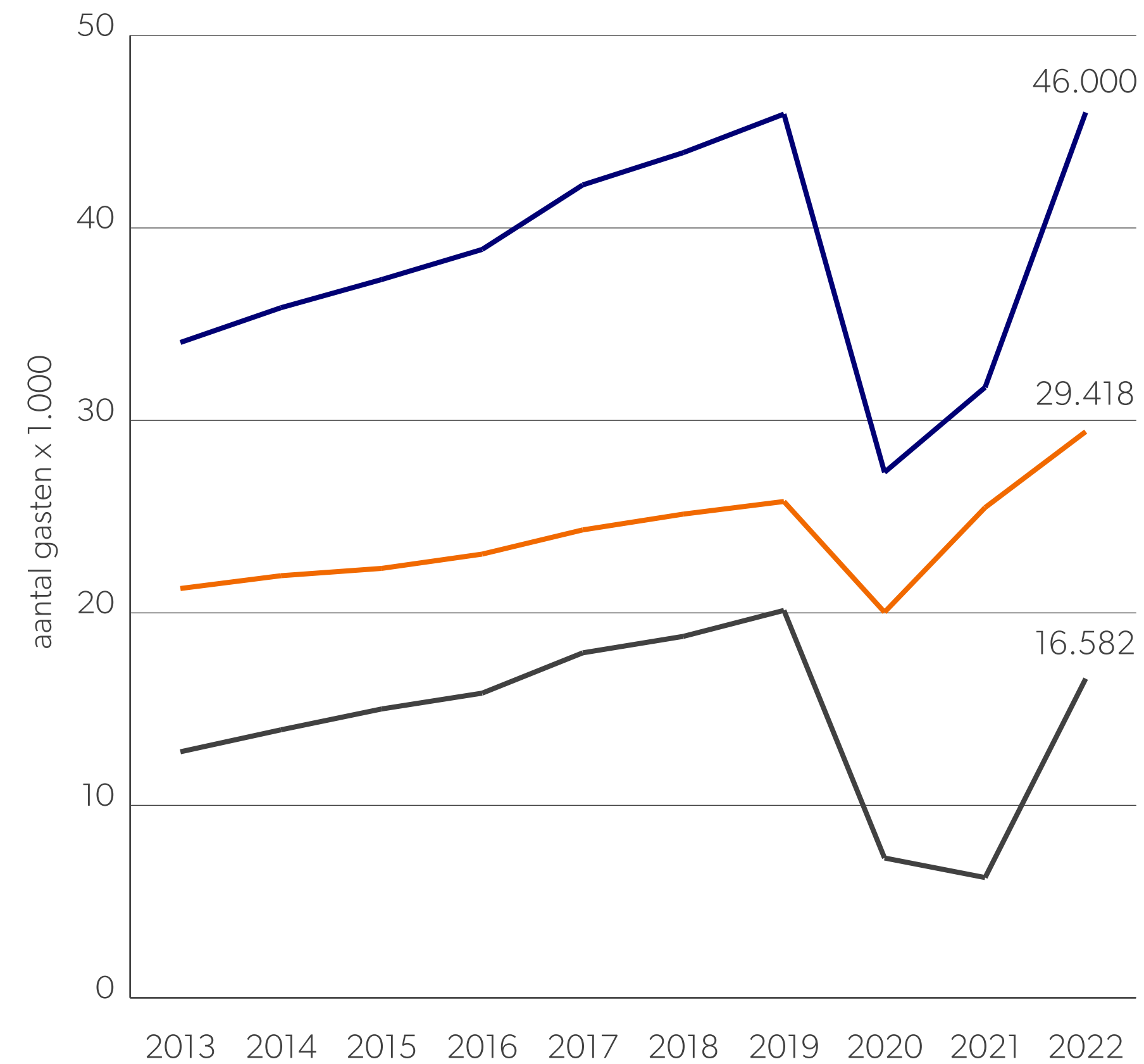
Internationaal toerisme per continent (aankomsten x miljoen)

2. Verblijfsbezoek in Nederland

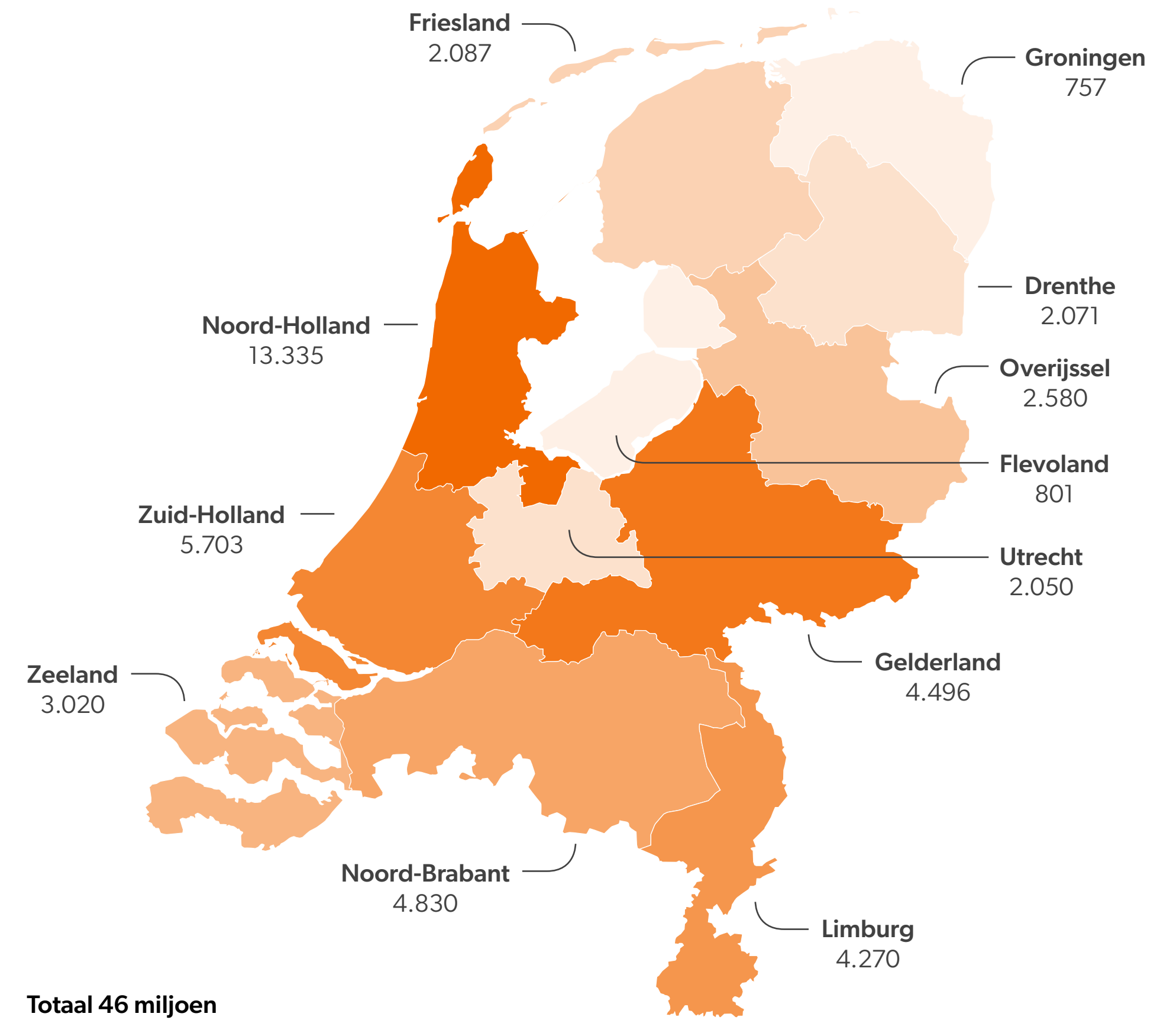
2. Verblijfsbezoek in Nederland

Ontwikkeling verblijfsbezoek in Nederland

BRON: STATISTIEK LOGIESACCOMMODATIES CBS

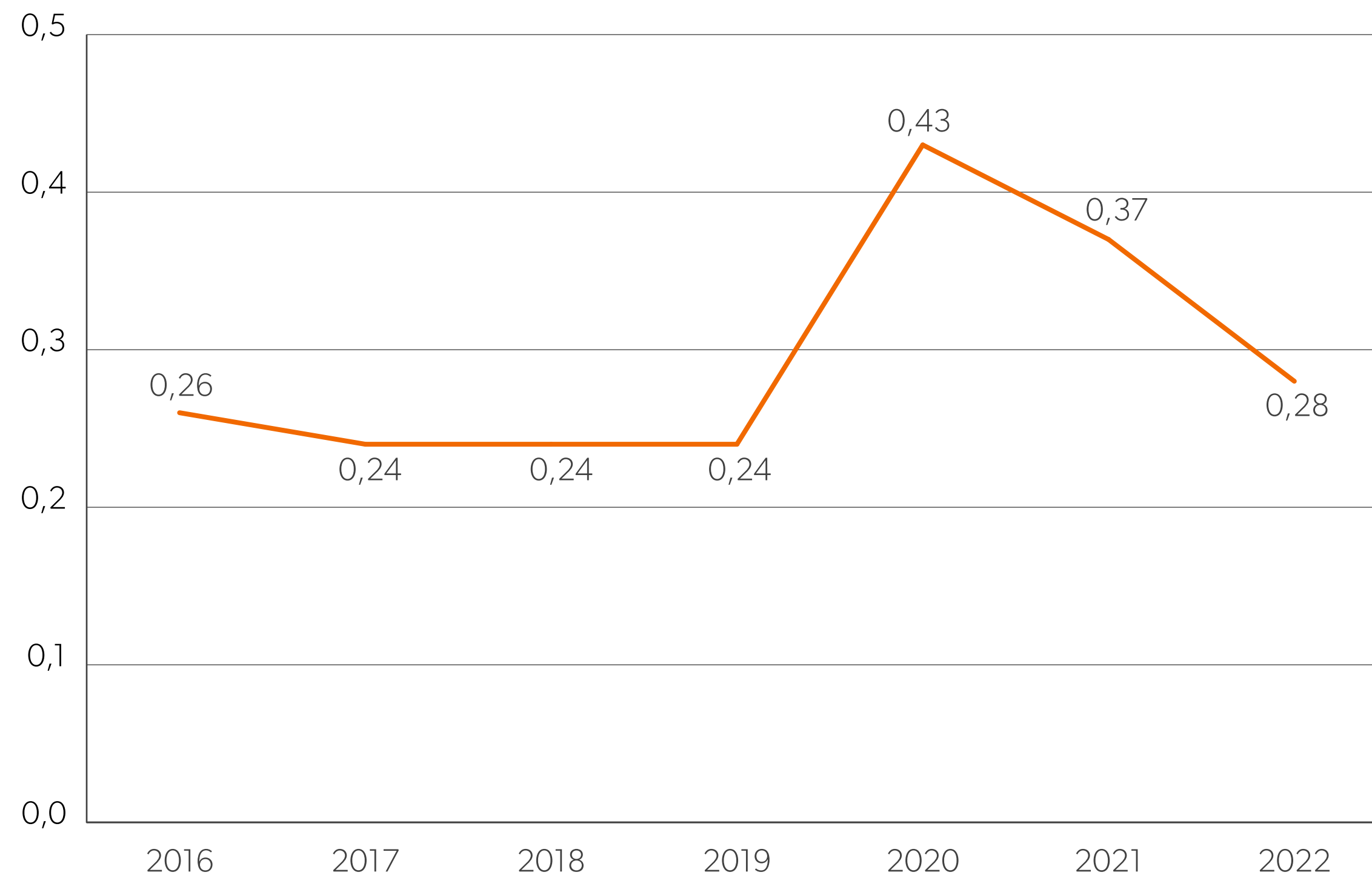
Verblijfsbezoek in Nederland naar provincie in 2022 (gasten x 1.000)

BRON: STATISTIEK LOGIESACCOMMODATIES CBS

2. Verblijfsbezoek in Nederland

Seizoensafhankelijkheid van verblijfsbezoek in Nederland*

*Toelichting: de seasonality rate geeft aan in hoeverre een bestemming afhankelijk is van specifieke seizoenen. De seasonality rate ligt tussen de 0-1, waarbij een score 0 aangeeft dat een bestemming niet afhankelijk is van een specifieke periode in het jaar, maar dat het bezoek gelijkmatig over het jaar is verspreid. Hoe dichterbij de 1 hoe hoger de seizoensafhankelijkheid van een bestemming.

BRON: STATISTIEK LOGIESACCOMMODATIES CBS

Seizoensafhankelijkheid van verblijfsbezoek in Nederland naar provincie*

	2021	2022
Groningen	0,39	0,31
Friesland	0,45	0,38
Drenthe	0,39	0,29
Overijssel	0,47	0,40
Flevoland	0,38	0,27
Gelderland	0,36	0,30
Utrecht	0,35	0,23
Noord-Holland	0,34	0,23
Zuid-Holland	0,33	0,25
Zeeland	0,44	0,37
Noord-Brabant	0,37	0,27
Limburg	0,36	0,25
Totaal Nederland	0,37	0,28

BRON: STATISTIEK LOGIESACCOMMODATIES CBS

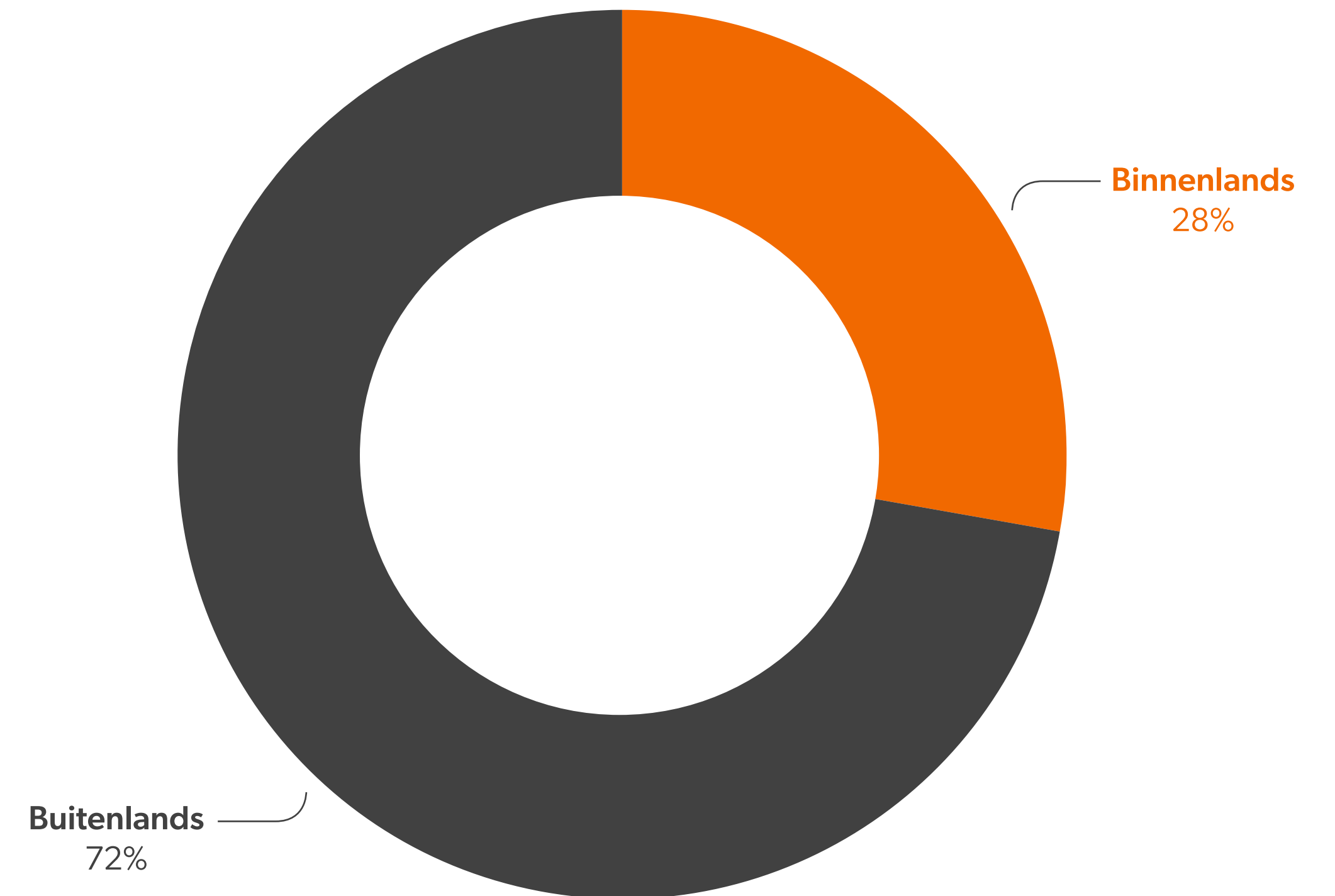
2. Verblijfsbezoek in Nederland

Overnachtingen in particuliere verhuur in Nederland per provincie

	2022 (x 1.000)	Ontwikkeling (t.o.v. 2021)
Noord-Holland	2.717	+50%
Zuid-Holland	1.117	+32%
Zeeland	1.048	+16%
Gelderland	799	+10%
Friesland	572	+1%
Noord-Brabant	547	+37%
Limburg	402	+5%
Utrecht	310	+40%
Overijssel	264	+3%
Groningen	208	+25%
Drenthe	161	-4%
Flevoland	118	+46%
Totaal	8.263	+27%

BRON: EUROSTAT

Aandeel binnen- en buitenlandse overnachtingen in particuliere verhuur in Nederland

BRON: EUROSTAT

3. Economisch belang

3. Economisch belang

Bestedingen en werkgelegenheid* toerisme en recreatie in Nederland in 2022**

	Inkomend toerisme	Binnenlands toerisme	Uitgaand toerisme	Totaal
Totaal bestedingen NL economie (x mld €)	34,5	51,2	6,4	92,1
Overige bestedingen				3,7
Totale economische betekenis toerisme en recreatie (x mld €)				95,8
Aandeel bruto nationaal product				3,7%
Toeristische banen				790.000
Aandeel totaal aantal banen in Nederland				6,9%
Toeristisch arbeidsvolume (fte's)				452.000
Aandeel totaal arbeidsvolume (fte's) in Nederland				5,5%

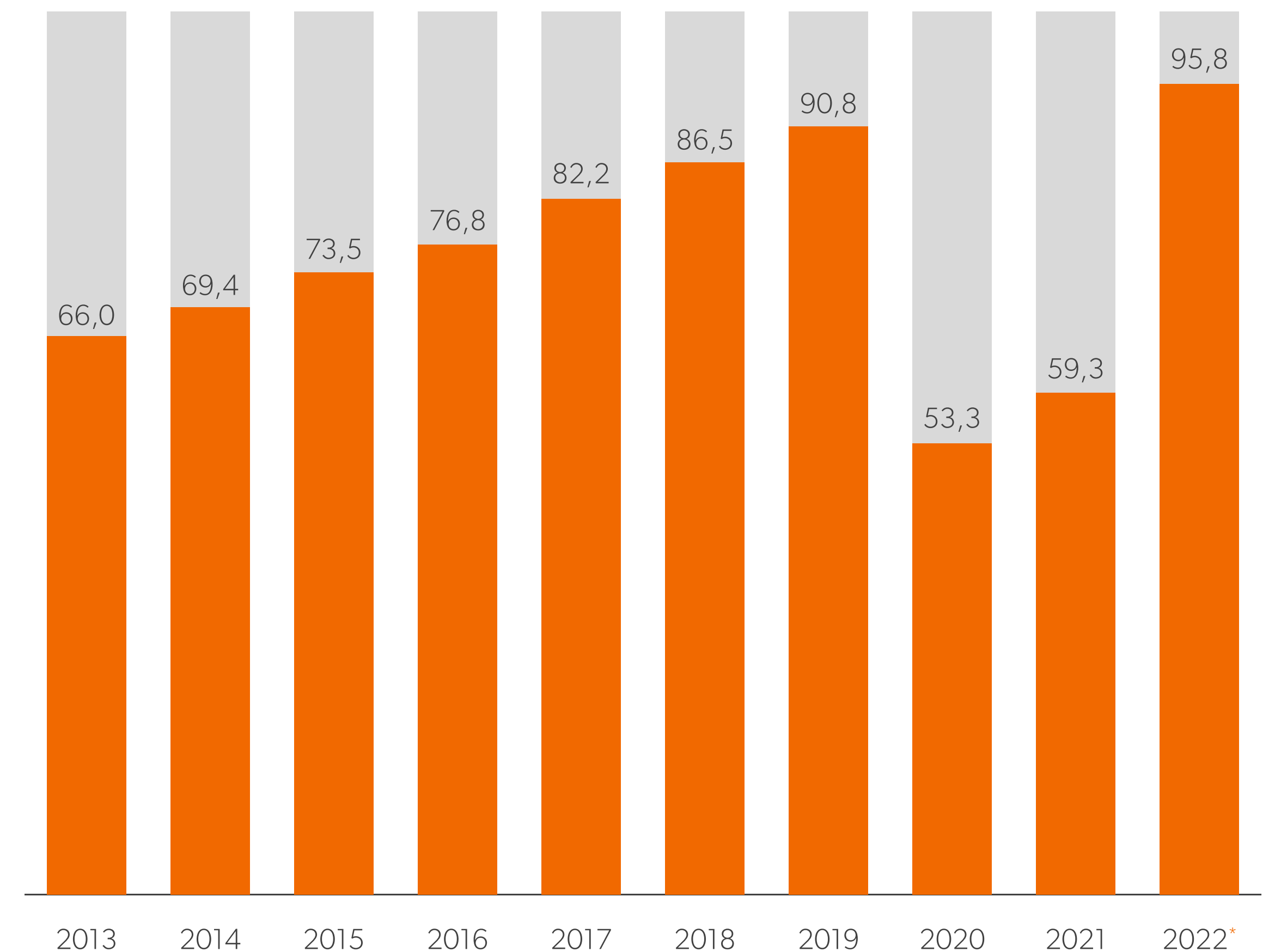
BRON: CBS (TOURISM SATELLITE ACCOUNT)

* Voorlopige cijfers

** De Tourism Satellite Account (TSA) hanteert een strakke definitie van de gastvrijheidseconomie. Bestedingen aan vrijetijdsactiviteiten die korter duren dan twee uur blijven buiten beschouwing. Daarnaast worden niet alle relevante bestedingscategorieën meegenomen (voorbeeld fun shoppen). Verder gaat het bij de TSA alleen om de directe bestedingen; effecten bij toeleverende partijen worden niet meegenomen.

Benieuwd naar meer cijfers over de arbeidsmarkt? [Bekijk hier de arbeidsmarktmonitor.](#)

Ontwikkeling totale bestedingen toerisme en recreatie in Nederland (x miljard €)

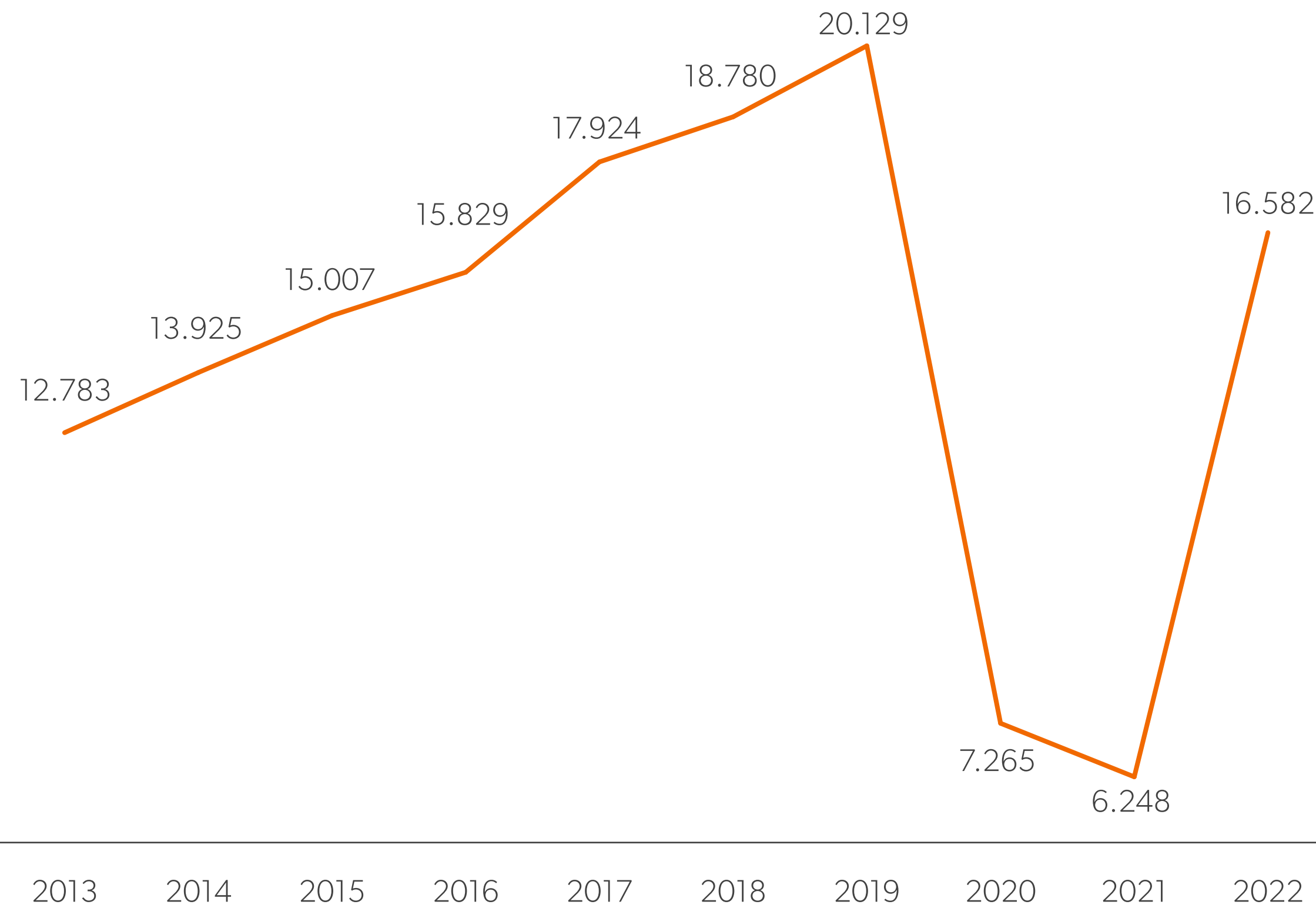
BRON: CBS (TOURISM SATELLITE ACCOUNT)

* Voorlopige cijfers

4. Inkomend verblijfsbezoek

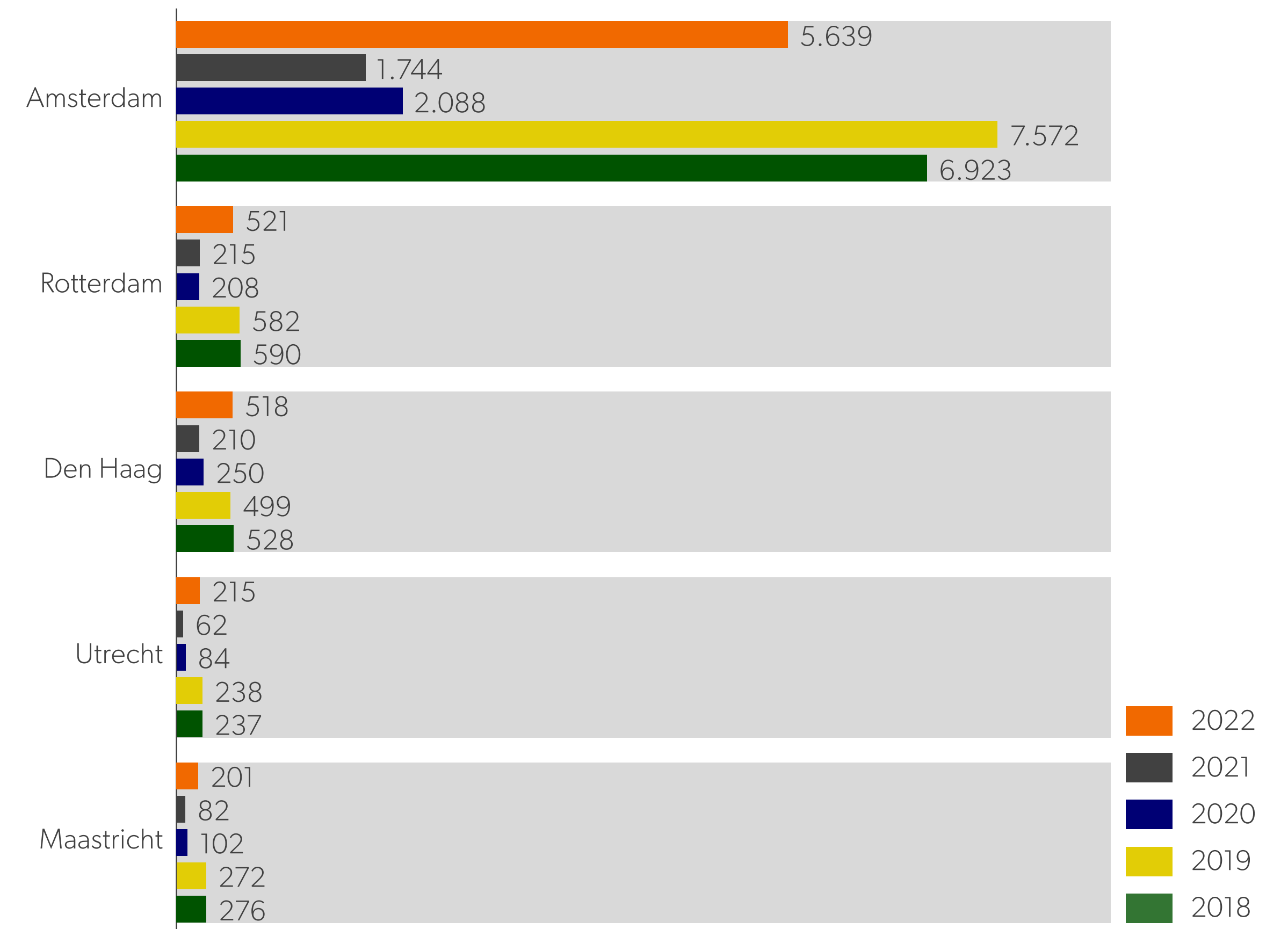
4. Inkomend verblijfsbezoek

Ontwikkeling inkomend toerisme van Nederland (gasten x 1.000)

BRON: CBS

Inkomend toerisme in grote Nederlandse steden (hotelgasten x1.000)

BRON: CBS

4. Inkomend verblijfsbezoek

Inkomend toerisme van Nederland naar land van herkomst (verblijfsgasten x 1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022	±'21/'22
Europa	14.974	16.051	6.547	5.577	13.973	151%
Duitsland	5.689	6.175	3.283	2.471	6.143	149%
België	2.398	2.507	1.102	1.100	2.251	105%
Verenigd Koninkrijk	2.212	2.402	595	209	1.429	584%
Frankrijk	893	963	386	413	875	112%
Italië	597	623	154	171	470	175%
Spanje	495	529	137	161	431	168%
Oostenrijk	146	157	45	56	116	107%
Polen	201	225	106	132	202	53%
Denemarken	162	166	44	63	158	151%
Zweden	162	163	35	44	130	200%
Rusland	204	235	52	25	29	16%

>

	2018	2019	2020	2021	2022	±'21/'22
Amerika	2.072	2.181	384	350	1.618	362%
Verenigde Staten	1.480	1.564	266	246	1.135	361%
Canada	173	178	24	28	130	364%
Brazilië	154	171	34	19	116	511%
Azië	1.360	1.473	253	240	731	205%
China (incl. Hongkong)	333	369	54	33	76	130%
Japan	121	134	22	11	28	155%
Australië & Oceanië	219	237	33	31	127	310%
Afrika	156	187	48	49	134	173%
Totaal	18.780	20.129	7.265	6.248	16.582	165%

4. Inkomend verblijfsbezoek

Inkomend toerisme van Nederland in provincies (gasten x 1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022	Ontwikkeling 2022 t.o.v. 2021
Groningen	233	245	92	74	186	151%
Friesland	366	361	179	144	347	141%
Drenthe	284	313	103	87	261	200%
Overijssel	474	461	169	177	359	103%
Flevoland	212	221	78	70	225	221%
Gelderland	676	743	289	240	568	137%
Utrecht	465	494	163	140	425	204%
Noord-Holland	9.787	10.715	3.242	2.688	8.295	209%
Zuid-Holland	2.428	2.497	1.063	955	2.249	135%
Zeeland	1.361	1.448	809	741	1.502	103%
Noord-Brabant	1.250	1.337	553	477	1.102	131%
Limburg	1.244	1.294	525	456	1.064	133%

BRON: CBS

Benieuwd naar cijfers per COROP gebied? [Bekijk hier de COROP cijfers](#).

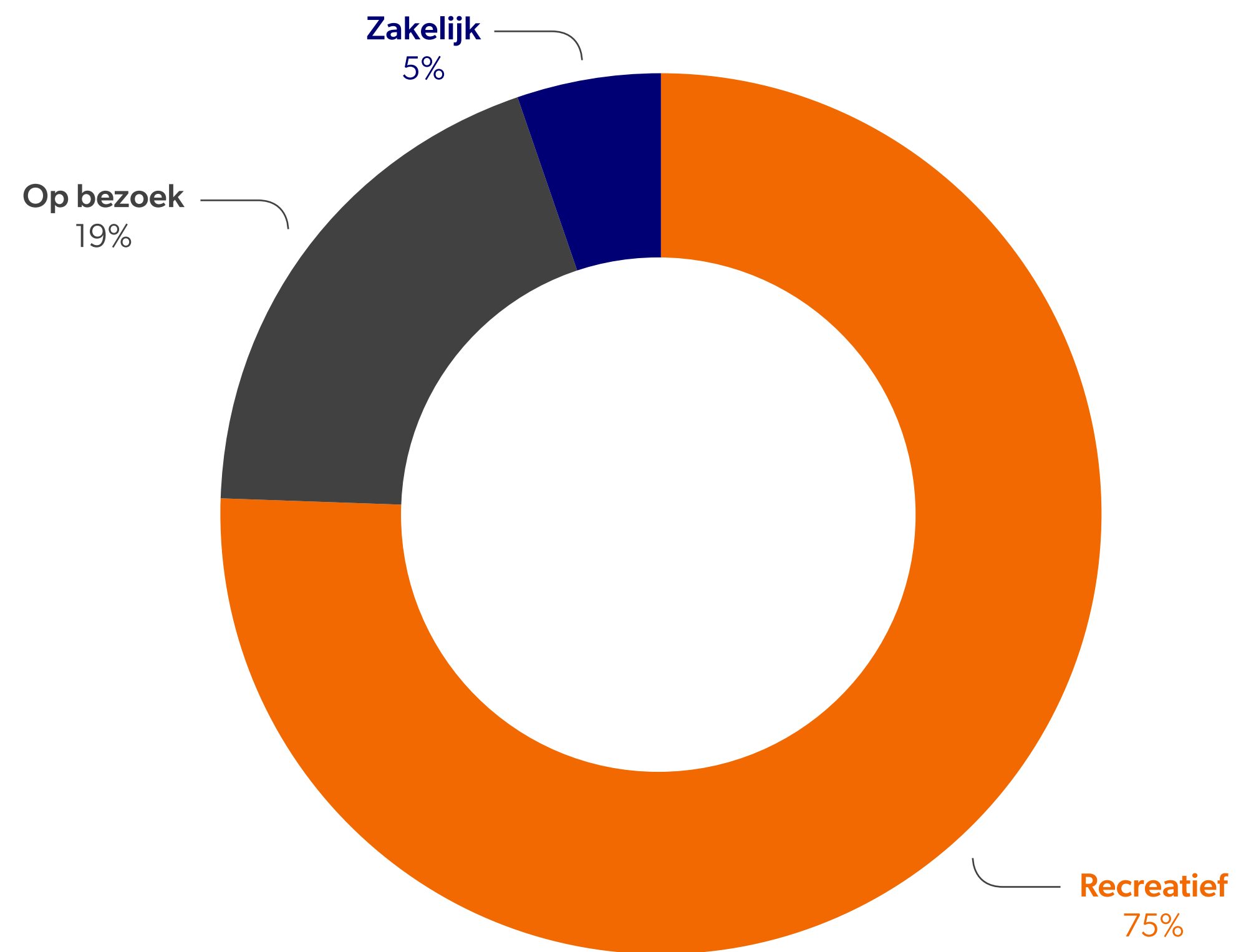
Inkomend toerisme van Nederland naar type accommodatie (gasten x 1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022	±'21/'22
Hotel/pensions/ jeugd-accommodaties	14.672	15.511	5.102	4.347	12.114	179%
Kampeesterreinen	1.191	1.312	680	582	1.446	148%
Huisjesterreinen	2.791	3.197	1.441	1.275	2.913	128%
Groepsaccommodaties	127	110	42	44	109	148%
Totaal logies- accommodaties	18.780	20.129	7.265	6.248	16.582	165%

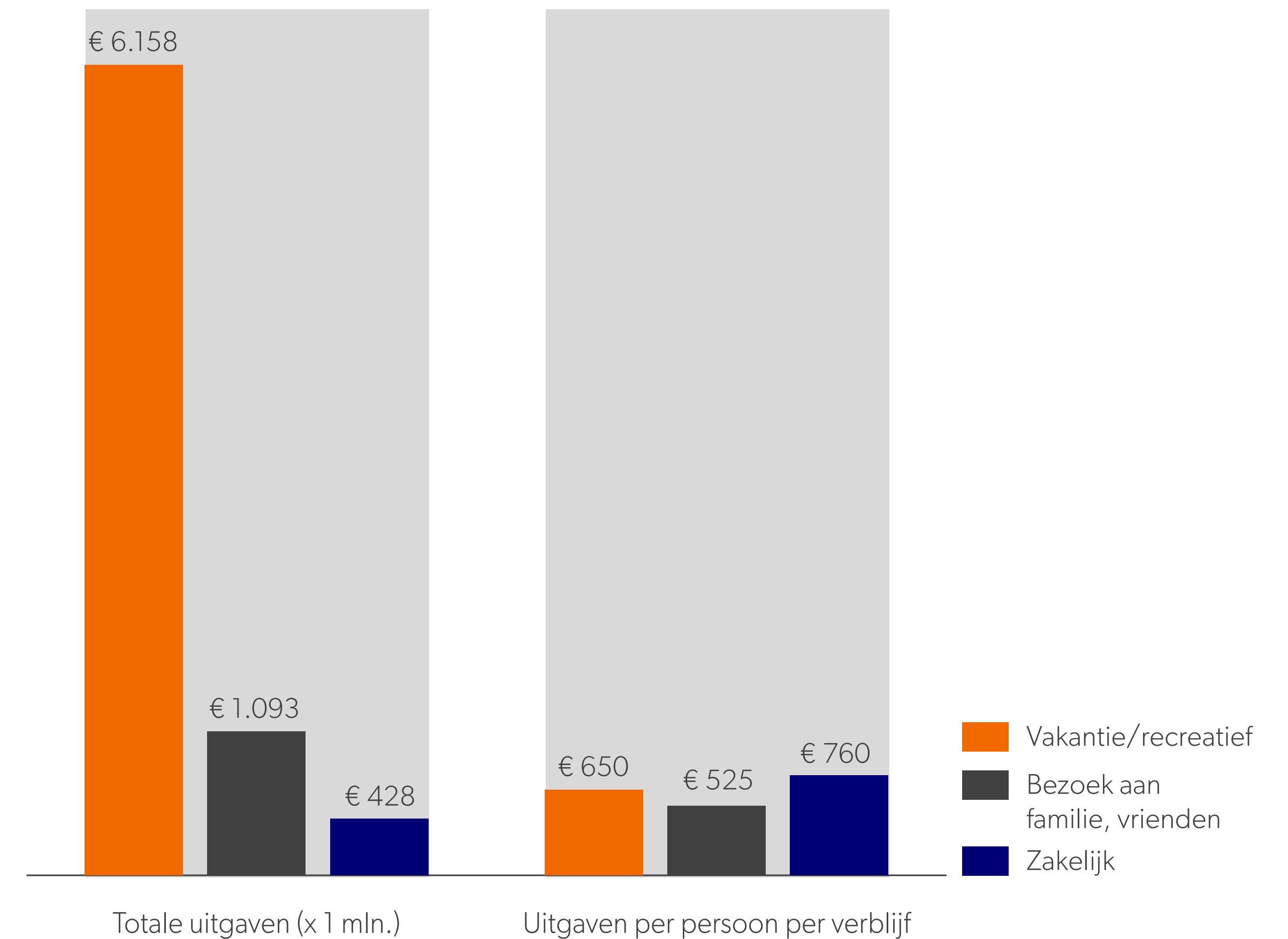
BRON: CBS

4. Inkomend verblijfsbezoek

Motief inkomende verblijfgasten voor bezoek aan Nederland (in 2022)

Totale uitgaven en gemiddelde uitgaven per persoon naar motief

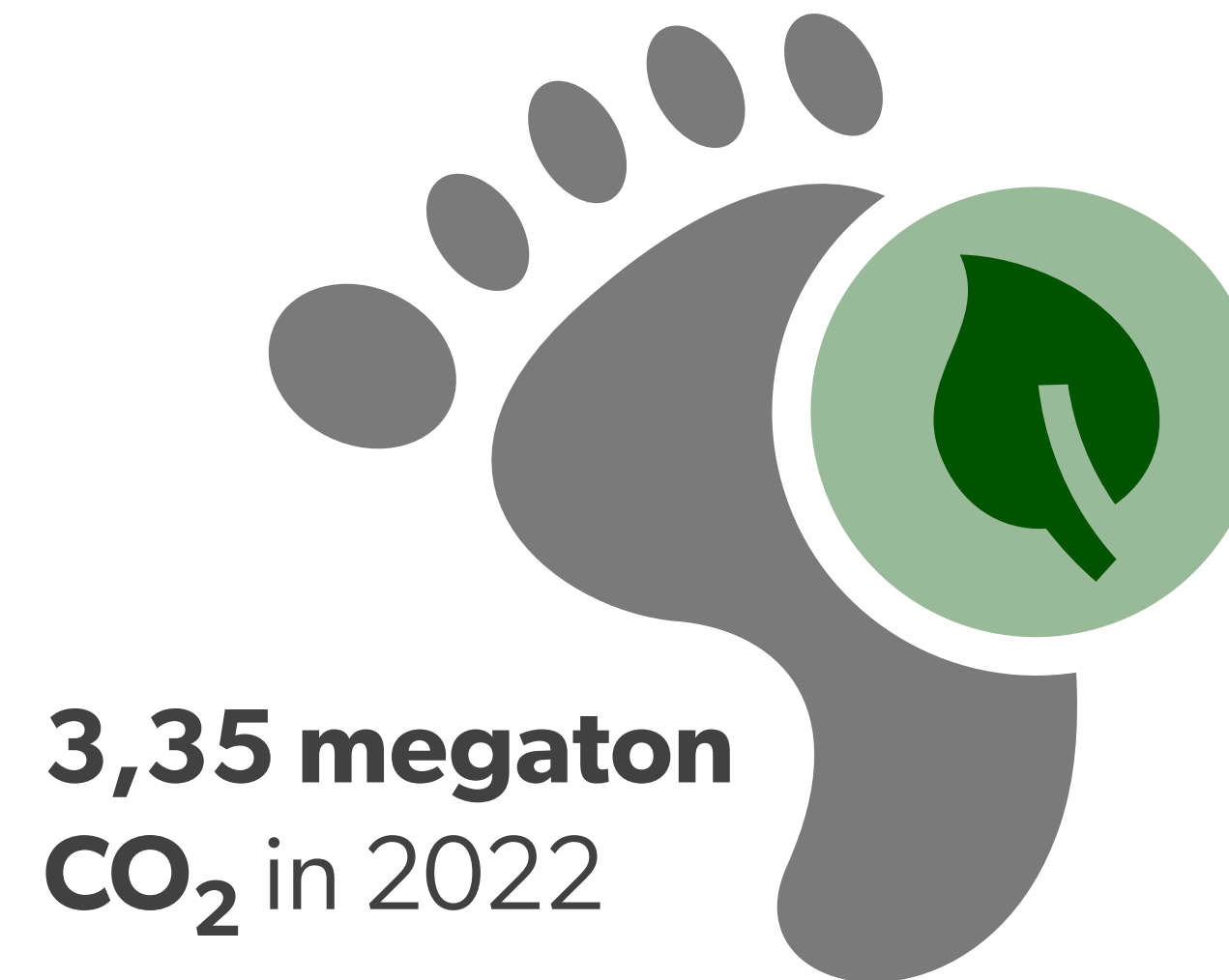
4. Inkomend verblijfsbezoek

Totale bestedingen en gemiddelde uitgaven per persoon naar belangrijke herkomstlanden

	Totale uitgaven (x mln.) in €	Uitgaven per persoon per verblijf in €
Duitsland	3.248	617
België	824	429
Verenigd Koninkrijk	705	715
Frankrijk	502	657
Verenigde Staten	1.286	1.425
Zuid-Europa (Italië/Spanje)	565	835
Oost-Europa (Oostenrijk/Polen)	445	820
Noord-Europa (Denemarken/Zweden)	164	870
Totaal	7.740	635

BRON: NBTC, ONDERZOEK INKOMEND TOERISME

CO₂-voetafdruk buitenlandse verblijfbezoekers

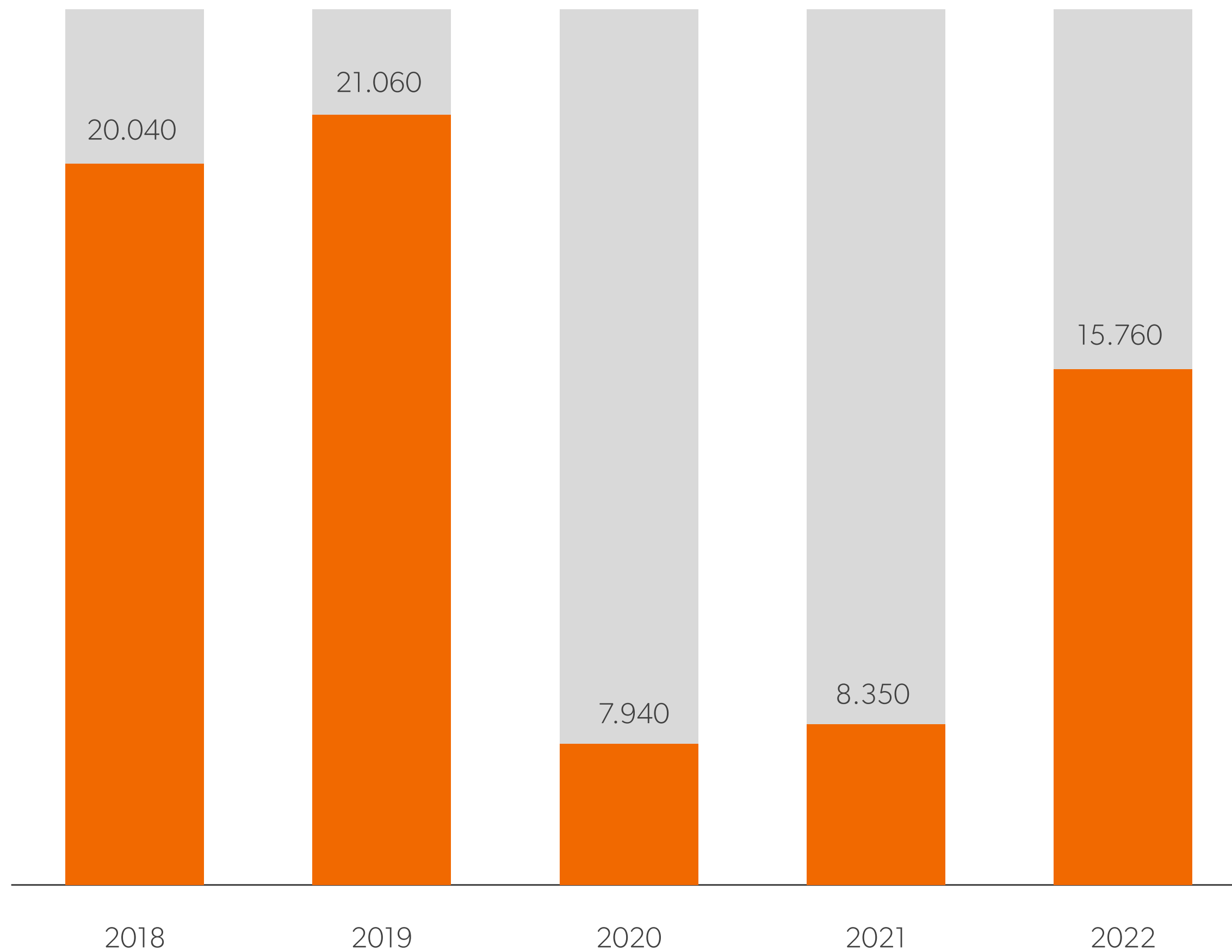
BRON: CENTER FOR SUSTAINABILITY, TOURISM & TRANSPORT (CSTT), BEREKENING OP BASIS VAN ONDERZOEK INKOMEND TOERISME

Voor een duurzame bestemming Nederland is naast de economische impact ook de ecologische en sociaal maatschappelijk impact van belang. Met de Staat van Bestemming Nederland wordt gewerkt aan nieuwe sturingsvariabelen om de bredere impact van toerisme inzichtelijk te maken.

[Bekijk het dashboard hier.](#)

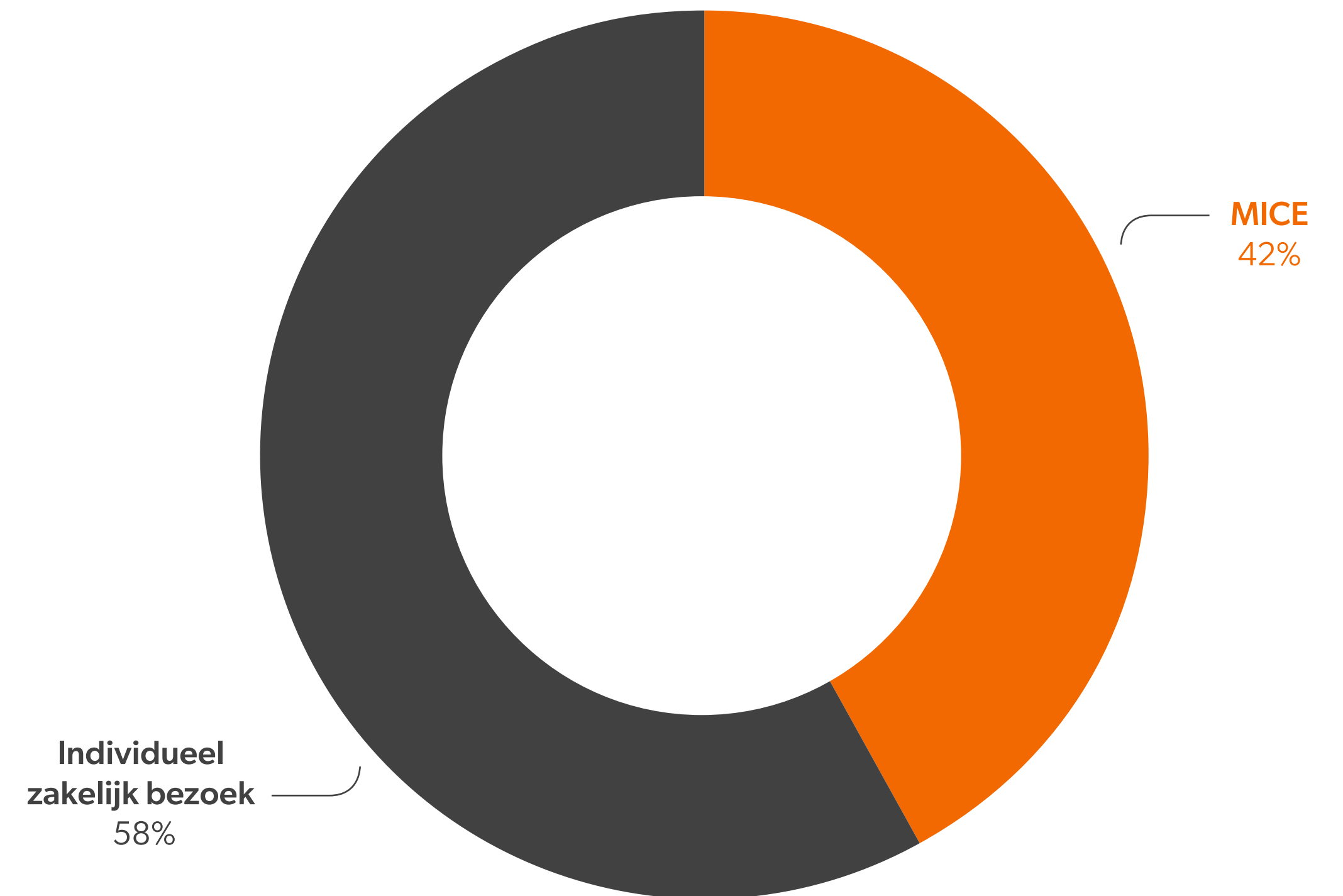
4. Inkomend verblijfsbezoek

Zakelijke overnachting in hotels in Nederland (overnachtingen x 1.000)

BRON: CBS

Type zakelijk bezoek aan Nederland (in 2022)

BRON: NBTC, ONDERZOEK INKOMEND TOERISME

4. Inkomend verblijfsbezoek

Top 15 bestemmingen in aantallen internationale congressen (ICCA)

	2022
1. Verenigde Staten	690
2. Spanje	528
3. Italië	522
4. Duitsland	484
5. Frankrijk	472
6. Verenigd Koninkrijk	449
7. Portugal	294
8. Nederland	253
9. België	234
10. Canada	233
11. Oostenrijk	232
12. Japan	228
13. Griekenland	185
14. Zweden	179
15. Zwitserland	175

BRON: ICCA

* Criteria voor ICCA congres: min. 50 deelnemers, vindt regelmatig plaats in steeds een ander land (min. 3 landen).

Meer informatie

Klik hier voor
meer informatie
over inkomend
verblijfsbezoek.

5. Inkomend dagbezoek

5. Inkomend dagbezoek

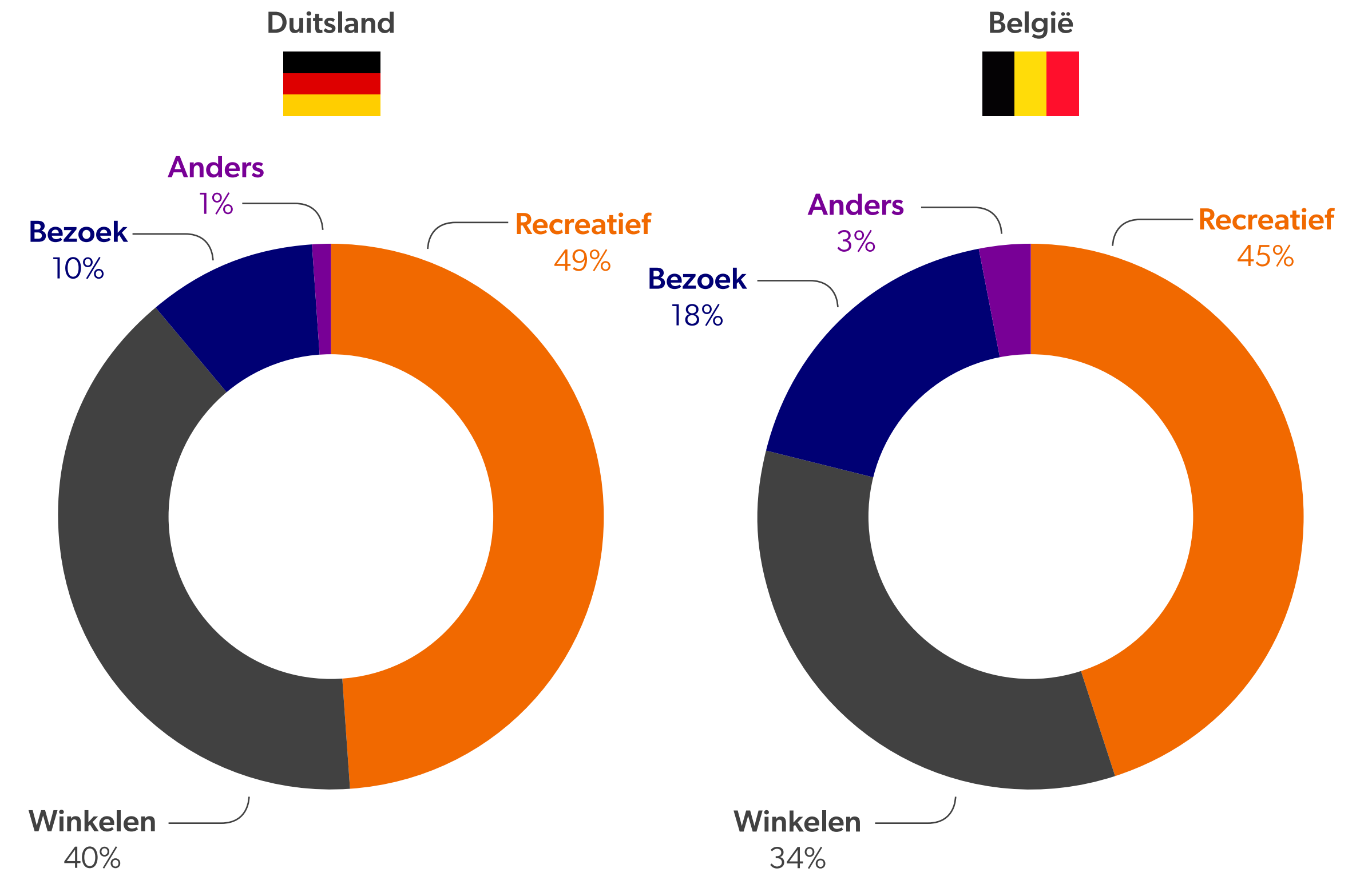
Dagbezoeken aan Nederland vanuit België en Duitsland

	Aantal dagbezoeken (x mln.)	Bestedingen dagbezoeken (x mld.)
Duitsland	76,3	€ 8,4
België	16,9	€ 2,0
Totaal	93,2	€ 10.426

BRON: NBTC, ONDERZOEK INKOMEND DAGBEZOEK (OKT 2021 T/M SEPT 2022)

Toelichting: Het onderzoek is uitgevoerd in de grensregio's Nordrhein-Westfalen, Niedersachsen (Duitsland), Vlaanderen en Brussel (België).

Belangrijkste motief voor dagbezoek

BRON: NBTC, ONDERZOEK INKOMEND DAGBEZOEK (OKT 2021 T/M SEPT 2022)

Toelichting: Het onderzoek is uitgevoerd in de grensregio's Nordrhein-Westfalen, Niedersachsen (Duitsland), Vlaanderen en Brussel (België).

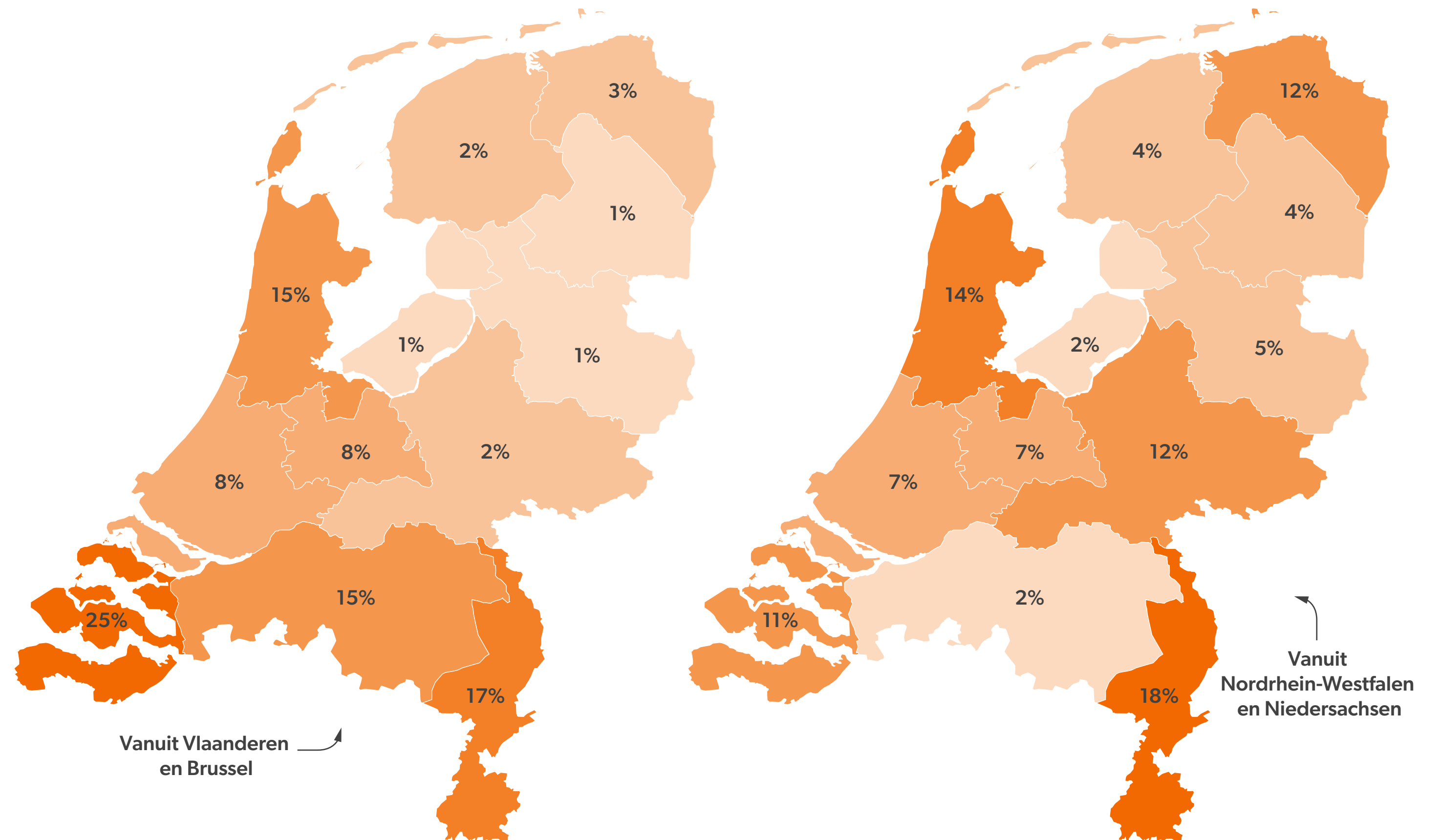
5. Inkomend dagbezoek

Aandeel dagbezoekers uit België en Duitsland naar Nederland per provincie (x 1.000)

	Duitsland	België	Totaal
Groningen	9.485	431	9.915
Friesland	3.115	379	3.495
Drenthe	3.065	223	3.285
Overijssel	3.715	158	3.870
Gelderland	8.900	354	9.250
Flevoland	1.285	225	1.510
Noord-Holland	11.060	2.530	13.590
Utrecht	5.485	1.425	6.915
Zuid-Holland	5.020	1.420	6.440
Zeeland	8.205	4.295	12.500
Noord-Brabant	1.670	2.535	4.200
Limburg	13.925	2.865	16.790
Onbekend	1.395	83	1.480
Totaal	76.320	16.920	93.240

BRON: NBTC, ONDERZOEK INKOMEND DAGBEZOEK (OKT 2021 T/M SEPT 2022)

Toelichting: Het onderzoek is uitgevoerd in de grensregio's Nordrhein-Westfalen, Niedersachsen (Duitsland), Vlaanderen en Brussel (België).

5. Inkomend dagbezoek

Uitgaven dagbezoek naar bezoekmotief (per persoon per dagbezoek)

	Duitsland	België
Recreatief	€ 123	€ 117
Winkelen	€ 100	€ 115
Bezoek	€ 134	€ 170
Totaal	€ 110	€ 120

BRON: NBTC, ONDERZOEK INKOMEND DAGBEZOEK (OKT 2021 T/M SEPT 2022)

Toelichting: Het onderzoek is uitgevoerd in de grensregio's Nordrhein-Westfalen, Niedersachsen (Duitsland), Vlaanderen en Brussel (Belgie).

Meer informatie

Klik hier voor
meer informatie
over inkomend
dagbezoek.

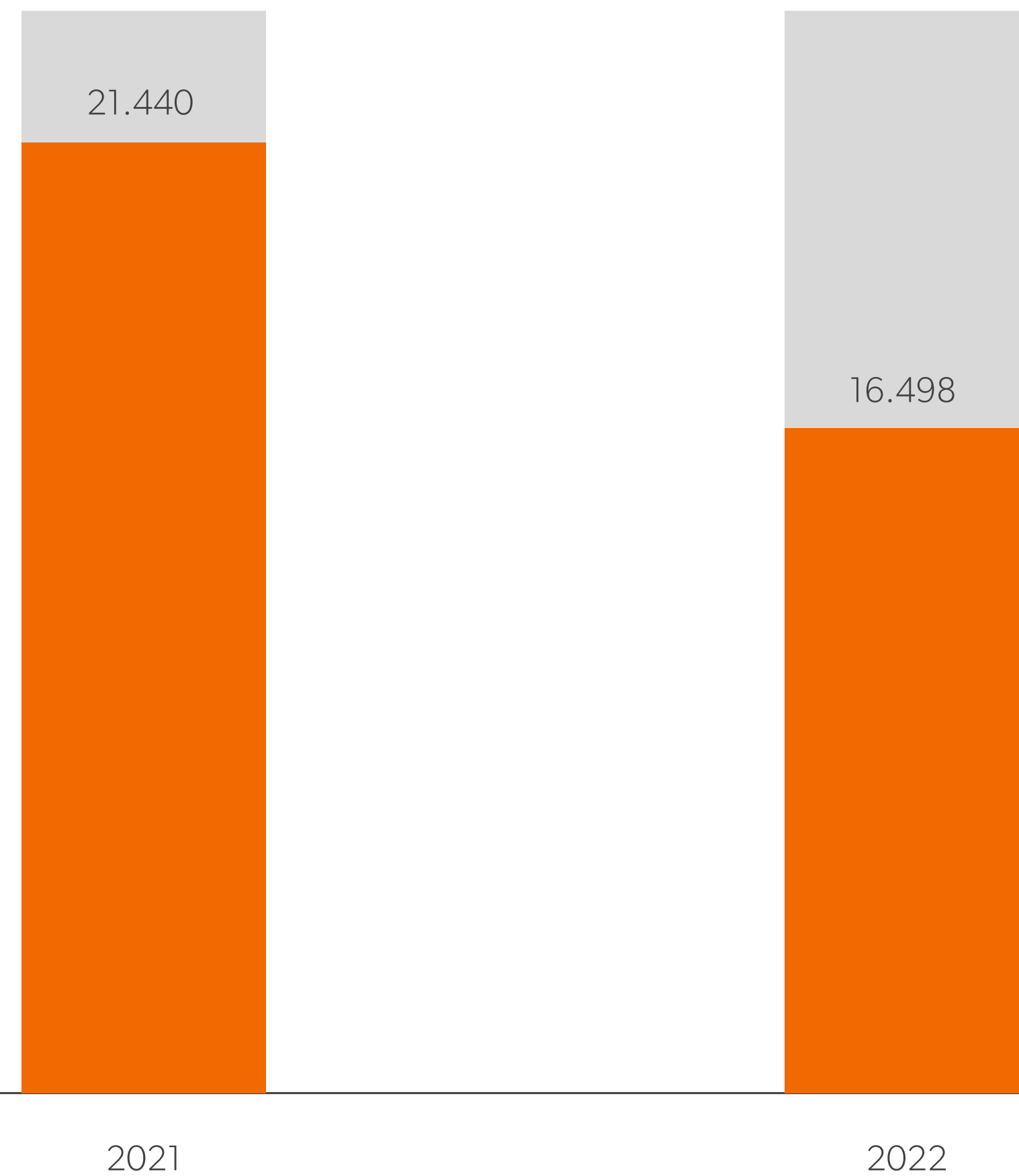

6. Nederlandse vakantiemarkt

6. Nederlandse vakantiemarkt

Binnenlandse vakanties door Nederlanders (x 1.000)

BRON: VAKANTIEONDERZOEK CBS

Binnenlandse vakanties van Nederlanders naar duur

	2021 (x 1.000)	2022 (x 1.000)	ontwikkeling 2022/2021
Korte vakanties (2-4 dagen)	12.788	10.500	-18%
Middellang (5-8 dagen)	6.075	4.274	-30%
Lang (9 dagen of meer)	2.576	1.724	-33%
Totaal	21.440	16.498	-23%

BRON: VAKANTIEONDERZOEK CBS

6. Nederlandse vakantiemarkt

Binnenlandse vakanties van Nederlanders naar provincie

	2021 (x 1.000)	2022 (x 1.000)	Ontwikkeling 2022/2021
Drenthe	1.331	1.176	-12%
Flevoland	307	297	-3%
Friesland	1.809	1.585	-12%
Gelderland	3.445	2.798	-19%
Groningen	491	399	-19%
Limburg	2.215	1.798	-19%
Noord-Brabant	2.029	1.621	-20%
Noord-Holland	2.799	2.053	-27%
Overijssel	1.689	1.447	-14%
Utrecht	842	744	-12%
Zeeland	1.865	1.081	-42%
Zuid-Holland	1.998	1.395	-30%
Onbekend	621	105	-83%
Totaal	21.440	16.498	-23%

BRON: VAKANTIEONDERZOEK CBS

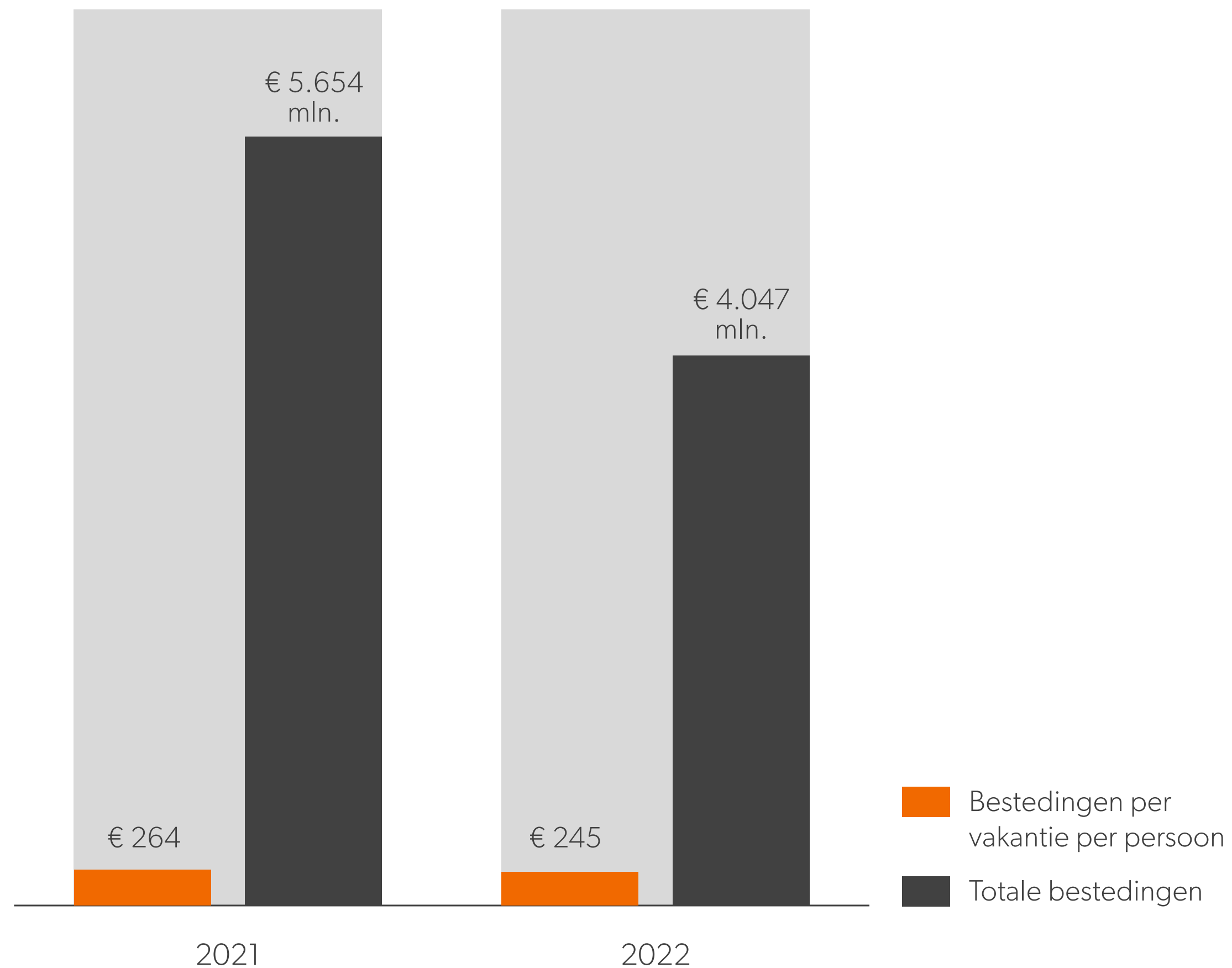
Binnenlandse toeristische vakanties van Nederlanders naar type accommodatie (x 1.000)

	2022
Hotel, pension, b&b	5.185
Vakantiehuis, stacaravan, appartement	5.867
Kamperen (tent, caravan, camper)	2.142
Woning particulier (incl. familie, vrienden of kennissen)	1.858
Overig	569
Totaal toeristische vakanties	15.620
Vaste standplaatsvakanties	877
Totaal vakanties	16.498

BRON: VAKANTIEONDERZOEK CBS

6. Nederlandse vakantiemarkt

Bestedingen van Nederlanders aan binnenlandse vakanties

BRON: VAKANTIEONDERZOEK CBS

Totale bestedingen binnenlandse vakanties per provincie

	Totale uitgaven (x mln)
Groningen	€ 81
Friesland	€ 459
Drenthe	€ 293
Overijssel	€ 351
Flevoland	€ 70
Gelderland	€ 636
Utrecht	€ 130
Noord-Holland	€ 552
Zuid-Holland	€ 274
Zeeland	€ 338
Noord-Brabant	€ 314
Limburg	€ 520
Onbekend	€ 29
Totaal	€ 4.047

BRON: VAKANTIEONDERZOEK CBS

7. Nederlandse vrijetijdsmarkt

7. Nederlandse vrijetijdsmarkt

Ondernomen activiteiten door Nederlanders in 2022/2023 (participatie)

	Totaal
Uit eten	90%
Wandeling	80%
Bezoek bar / café / terras	75%
Fietstocht	59%
Ontspannen / recreëren	56%
Winkelen voor plezier	56%
Bezoek historische bezienswaardigheid	51%
Bezoek markt	49%
Bezoek bioscoop / filmhuis	48%
Bezoek museum / galerie / etc.	45%
Bezoek concert / muziekshow	42%
Bezoek theater / voorstelling / musical	37%
Toertocht met de auto	35%
Bezoek festival / evenement / kermis	32%
Bezoek dierentuin / vogelpark / zeeaquarium	29%

BRON: VRIJETIJDSONDERZOEK NEDERLANDERS 2023 (JAARMETING)

Frequentie van de top 5 ondernomen activiteiten 2022/2023

	Uit eten	Wandeling	Bezoek bar / café / terras	Fiets- tocht	Ontspannen / recreëren
4 keer of vaker per week	0%	21%	1%	8%	3%
1 tot 3 keer per week	4%	35%	9%	25%	14%
1 tot 3 keer per maand	27%	25%	29%	28%	30%
6 tot 11 keer per jaar	32%	10%	29%	16%	24%
3 tot 5 keer per jaar	26%	6%	21%	14%	20%
1 tot 2 keer per jaar	11%	2%	11%	9%	8%
Nooit	0%	0%	0%	0%	1%
Weet niet	0%	1%	0%	1%	1%

BRON: VRIJETIJDSONDERZOEK NEDERLANDERS 2023 (JAARMETING)

Contact & colofon

Alle teksten, visuals en infographics in deze uitgave mogen worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt, mits met bronvermelding.

Hoewel wij bij de totstandkoming van deze uitgave de grootst mogelijke zorgvuldigheid betrachten, bestaat altijd de mogelijkheid dat bepaalde informatie niet helemaal klopt, of na verloop van tijd verouderd is, of niet meer juist. Waar bekend zijn bronnen vermeld.

NBTC

Nederlands Bureau voor
Toerisme & Congressen

Prinses Catharina-Amaliastraat 5
2496 XD Den Haag
T 070 3705 705

Postbus 63470
2502 JL Den Haag

Media

Schrijf je in voor onze [nieuwsbrieven](#) of volg ons op [X](#) en [LinkedIn](#).

www.nbtc.nl

Colofon

Tekst
**Nederlands Bureau voor
Toerisme & Congressen**

Ontwerp en realisatie
Studio Piraat, Den Haag